

F. *Sitones lineatus* L., *Psallidium maxillosum* F., *Opatrum sabulosum* L., *Cleonus fasciatus* Müll., *Cleonus sulcirostris* L., de mindezek kártétele elenyésző csekély ahhoz képest, melyet a *Cleonus punctiventris* Germ. okoz. Ennek és álczájának külsejét, életmódját és kártételét szerző igen behatóan tárgyalja, de ettől itt eltekinthetünk, mivel az fentemlített közleményünkben elég bőven le volt írva, s inkább áttérhetünk a füzet súlypontjára, a bogar irtására. Ezt régebben a bogárnak kézzel vagy baromtilval való szedésével, a répának mérges anyaggal való permetezésével és a fenyegtetett, vagyis helyesebben a régi répatáblának körülárkolásával végezték, de az kielégítő eredménnyel nem járt, habár mindegyik mód magában sikeres, mert p. o. répaföldön járt tyúk gyomrában 217, pulykáiban pedig 340 bogarat találtak. A veszedelmes bogar ellen csak úgy lehet kellő eredménnyel védekezni, ha az irtás említett módjait, vagy legalább legtöbbször alkalmazzák s illetőleg követik azt a módszert, melyet a Pozsony megyei diószegi kiterjedt répa-gazdaságban követnek. Itt az eljárás a következő: Nyáron és őszkor kutatják, van-e és a táblán hol van répabogár; erre a célra több helyen kiásnak répát s azt és a körülötte levő földet szorgosan átvizsgálják, és az illető helyet megjelölik, hogy tavaszkor tudják, hol kell az irtási munkát végezni. Kora tavaszkor kezdik a régi répatáblán a bogár szedését; így p. o. 1886-ban, mikor tömegesen lépett fel, 600 gyereket alkalmaztak (3000 frt költséggel) és ezek 20 nap alatt 7—8 millió bogarat szedtek össze. A szedéssel karöltve jár a régi répaföldön a bogár mérgezése, mely célra jó korán répát vetnek, mely a rendes vetésnél előbb kell ki, azt azután arzénvegyülekkel permetezik és ezt a szelagató vetést és permetezését szükség esetén ismétlik. A mely bogár az így megmergezett répalevelet megiszleli, mind elpusztul. Ily eljárás mellett a gondos gazda jó termésre számíthat.

A sáskairtasnál német Kelet-Afrikában teljes sikerrel a következő eljárást alkalmazták, a mely már Transvaalban is bevált. Kiküldtek benschülötteket, hogy a köztelkeken a költő telepeket és az egészen fiatal állatok tartózkodási helyét felkutassák. Oda azután kafferek által vizet vitettek, azt ott helyben felforralták és szitaszerű edényből kiöntötték, mitől úgy a peték mint a fiatal állatok elpusztultak. Ugyanezt köteles volt minden földbirtokos, büntetés terhe mellett megtenni. Nehézséget csak a költő telepek megtalálása okozott, de erre nézve is van jó jel. A him ugyanis a pározás után, a nőstény pedig a petezés után kimulik. Nagyobb mennyiségű sáskatetem jelzi tehát a költő telepeket, melyek többnyire nyílt helyen fekszenek. A kifejlődött sáskákat pedig úgy irtották, hogy nagyobb területet úgy vetettek be, hogy minden oldalon 1¹/₂ m. széles részt szabadon hagytak. Ide 10—10 m. távolságban felhalmoztak nem teljesen száraz rőzsét és fűvet, mely az égetésnél nagy füstöt ereszt. Ha azután közelednek röplő vagy megvándorló sáskák, és felismerhető, melyik oldalról készülnek a gabonát megrohanni, akkor a szél irányához képest meggyújtották azokat a rőzserakásokat, melyeknek füstje a szántóföldön áthúzódott. Ennek

következménye az, hogy a sáskasereg, mielőtt a területet elérné, ketté oszlik, s azt megkerüli. 4—4 hektárnyi területen egy-egy csősz van kirendelve, aki a sáskák közeledését dobbal hirdeti. Erre a jelre mindenki siet följéhez s a jelzett módon jár el. A sáskák elvonulása után újra raknak össze tüzelő anyagot.

Új selyemszövő. Minthogy a kínai szederfaszövő (*Bombyx mori*) annyi betegségben szenved, hogy tenyésztése sok helyütt már alig fizeti ki magát, táplálása is nehézséggel jár, néhány évtizeddel ezelőtt más három keletázsiai selyemszövőre terelték a figyelmet, t. i. az *Ailanthus* szövőre (*Philosamia* [*Attacus*] *Cynthia*), a kínai tölgyfaszövőre (*Antherca Pernyi*) és a japáni tölgyfaszövőre (*Antherca Yamamai*). Ezek hernyói ugyanis a szederfaszövőénél erőteljesebbek, kevesebb gondozást igényelnek és a táplálékra nézve kevésbé finnyásak. Az *A. Yamamai* hernyója igen szép és tartós selymet sző, de Európában eddigelé nem volt meghonosítható; a másik két hernyófaj pedig csak csekélyebb értékű selymet produkál. Később a középamerikai *Macrothylacia Psidii*-re figyelmeztettek, melynek hernyója tiszta fehér szép fonalat sző; ámde erről az utóbbi években már nem volt szó, a kísérletek nyilván nem jártak sikerrel. E helyett legújabban a mexikói *Attacus Orizaba* hernyójának tenyésztését ajánlják. A 14—16 cm. kiterjedésű gyönyörű lepéknek a hernyója is tekintélyes nagyságot ér el, igen szívós, 45—50 napi növekvés után elbábozódik s erre a czelra 4—5 cm. hosszú gubót sző, melyben a lepke kibúvására nyilást hagy; selymes szövedéke fényes és erős. A hernyót Franciaországban bükkfa és orgonafa leveleivel táplálják s úgy látszik, a tenyésztése nehézségekkel nem jár. Valószínű, hogy hazánk délibb részeiben is sikerrel lenne tenyészthető.

A hangyák intelligenciájának újabb jelenségét említi fel Chun, a tenger fenekét vizsgáló német expedíció tagja. Az illető hangyafaj valami *Oecophylla*, fákön él és fészkeit összefont levelekből készíti. A leveleket néhány hangya a felső állkapcsával a megfelelő helyzetbe hozza s úgy tartja. Azután jön számos más, mely egy-egy álcát hoz s annak elülső végével a levél egyik szélétől a másik széléig huzogatja. A hol az álcza szája a levelet érinti, fonat mutatkozik, a mely a levélhez tapad. Ezt a sajátos szövést addig folytatják, míg a levél szélei erősen össze vannak kötve. Ugyan úgy készítenek a lakásukat képező fa körül széles övet törül más hangyafaj ellen, melyvel folyton háborúskodnak. Az anatómiai vizsgálat kiderítette, hogy a kifejődött hangyák nem bírnak szövő mirigygyel, holott az álczának rendkívül nagy négy mirigye van, melyet az imago im orsóként használ.

Az Eupithecia breviculata Donz.-ról Bohatsch Ottó bécsi lepkész értesít, hogy annak egy példányát Jámbory Kálmán az idei július első felében a budai Svábhegyen egy fán találta. Dalmáciában Mann J. fogta 1869-ben. Egyébként csak a földközi tenger partvidékén fordul elő, úgymint déli Európában, főleg Franciaországban, továbbá Észak-Afrikában, Kis-Ázsiában, Szíriában és Örményországban. A még le nem írt